

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 4/1999 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 15 § lagen om djursjukdomar

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 september 1999 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 15 § lagen om djursjukdomar (RP 49/1999 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsrådet Kristiina Pajala, överinspektör Kirsti Huovinen och veterinärinspektör

Pekka Rantajärvi, jord- och skogsbruksministeriet

- direktör Kaija Varimo, Kontrollcentralen för växtproduktion.

Dessutom har Centraförbundet för lant- och skogsproducenter MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centraförbund, Livsmedelsindustrin och Suomen Turgiseläinten Kasvattajain Liitto lämnat skriftliga expertutlåtanden.

PROPOSITIONEN

Proposition

Regeringen föreslår en ändring i lagen om djursjukdomar, som går ut på att en avgift tas ut till staten för en del av myndighetstillsynen över an-

läggningar som tillverkar djurfoder och foderråvaror av animaliskt avfall.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2000.

Lagen avses träda i kraft den 1 mars 2000.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

I motiveringen till propositionen anges att användningen av animaliskt avfall i fodertillverkningen övervakas både med stöd av foderlagen och lagen om djursjukdomar. Kontrollcentralen för växtproduktion är tillsynsmyndighet enligt foderlagen medan läns- och kommunalveterinärerna har hand om den praktiska tillsynen enligt

lagen om djursjukdomar. För att samordna tillsynsuppgifterna och effektivisera övervakningen av fodertillverkningen har jord- och skogsbruksministeriet för avsikt att överföra delar av övervakningen av animaliskt foder enligt lagen om djursjukdomar på Kontrollcentralen för växtproduktion.

Kontrollcentralen för växtproduktion tar ut avgifter för sin tillsynsverksamhet enligt foderlagen. Däremot tas inga avgifter ut för övervakning av anläggningar, där animaliskt avfall behandlas. Regeringen anser att överföringen av tillsynsuppgifterna enligt lagen om djursjukdomar på Kontrollcentralen för växtproduktion kan ske på lämpligt sätt vad tillsynskostnaderna beträffar, om kostnaderna är enlighetligt reglerade i den lagstiftning som ligger till grund för övervakningen. Av denna anledning föreslår regeringen att lagen om djursjukdomar ändras och att den myndighet som ålagts tillsynsuppgifter enligt lagen och som är underställd jord- och skogsbruksministeriet tar ut en avgift för tillsynsuppgifterna av anläggningar där animaliskt avfall behandlas och foder eller foderråvaror tillverkas. Med myndighet avses Kontrollcentralen för växtproduktion.

Regeringen beräknar att avgifterna enligt propositionen skulle leda till en kostnadsökning på cirka 7 000 mark per år för andra anläggningar än fabriker för framställning av kött- och benmjöl. Den beräknade kostnaden utgör ett medeltal och bygger på kalkyler utförda vid Kontrollcentralen för växtproduktion. Priset för ett inspektionsbesök beräknas ligga mellan 3 000 och 4 500 mark beroende på anläggning. Kostnaderna enligt propositionen har beräknats utifrån två årliga inspektionsbesök med ett medelpris på 3 500 mark per besök.

Regeringen föreslår att avgifterna i propositionen skall bestämmas i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Enligt principen om självkostnadsvärde i lagen om grunderna för avgifter till staten bör bland annat arbetstiden som använts för inspektion av en anläggning påverka avgiftens belopp. Det tar i allmänhet längre tid att inspektera en stor anläggning än en liten. Anläggningens storlek kommer härigenom att inverka på avgiften. I små anläggningar kan avgiften generellt antas bli mindre än i stora anläggningar.

Enligt lagen om grunderna för avgifter till staten tas avgifter ut bland annat för myndigheters tjänsteåtgärder och tjänster. Myndigheters prestationer skall vara avgiftsbelagda i syn-

nerhet då prestationerna hänför sig till mottagarens ekonomiska verksamhet. Å andra sidan kan ingen avgift tas ut om inte verksamheten direkt gäller en enskilt företag. Självkostnadsprincipen kan frångås genom att avgiften sänks eller inte tas ut, om det är motiverat av orsaker som hänför sig till hälso- och sjukvård, andra sociala ändamål, rättsvård, miljövård, utbildningsverksamhet eller allmän kulturverksamhet eller av orsaker som kan jämföras med dessa. Dessutom kan en avgift av särskilda skäl tas ut av vissa grupper till ett lägre belopp än självkostnadsvärdet eller inte tas ut alls.

Utskottet anser det vara positivt i sig att tillsynen över det foder som tillverkas av animaliskt avfall effektiviseras. Vid utskottsbehandlingen har dock från sakkunnighåll påpekats de extra kostnader som tillsynsavgifterna för med sig för vissa anläggningar. Motiveringen till propositionen visar att de tillsynskostnader som ligger till grund för avgifterna för fabriker för framställning av kött- och benmjölk uppgår till cirka 86 000 mark per anläggning och år. Avgifter enligt det nya tillsynssystemet skulle tas ut till ett belopp om cirka 56 000 mark per år. En del av kostnaderna för provtagning och undersökning inom ramen för de nuvarande avgiftsgrunderna omvandlas till kostnader för det egenkontrollsystem som anläggningarna förväntas ha. De sammantagna tillsynskostnaderna för anläggningarna bibehålls härigenom på sin nuvarande nivå. De föreslagna avgifterna för övriga anläggningar uppgår till cirka 7 000 mark per anläggning och år. Av dessa anläggningar tas för närvarande motsvarande avgifter inte ut.

Utskottet påpekar att tillsynsavgiften kan sänkas till ett lägre belopp än självkostnadsvärdet, om det är motiverat av ovan nämnda orsaker enligt lagen om grunderna för avgifter till staten. Frågan avgörs i ett beslut från ministeriet utifrån lagen om grunderna för avgifter till staten. Beslutet behandlas i statsrådets finansutskott. Utskottet finner det viktigt att självkostnadsprincipen vid fastställande av avgiften frångås då detta anses motiverat.

Av de orsaker som nämns i propositionen och med stöd av erhållen utredning finner utskottet

propositionen behövlig och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslaget i propositionen med ovan anförda anmärkningar.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår jord- och skogsbruksutskottet vördsamt

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 14 oktober 1999

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Timo Kalli /cent
medl. Hannu Aho /cent
Nils-Anders Granvik /sv
Pertti Hemmilä /saml
Matti Kangas /vänst
Tapio Karjalainen /sd
Marja-Leena Kemppainen /fkf

Katri Komi /cent
Jari Koskinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Eero Lämsä /cent
Pertti Mäki-Hakola /saml
Olli Nepponen /saml
Erkki Pulliainen /gröna.

